

Onderwerp Fietsparkeren Houtplein	
Nummer	2020/947353
Portefeuillehouder	Berkhout, R.A.H.
Programma/beleidsveld	5.2 Parkeren
Afdeling	BBOR
Auteur	Janssen, K.F.
Telefoonnummer	023-5115471
Email	kjanssen@haarlem.nl
Kernboodschap	<p>Deze nota informeert de commissies Beheer en Ontwikkeling over de uitkomst van het haalbaarheidsonderzoek naar fietsparkeren in de Houtpleingarage. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek heeft het college besloten bij de aanbesteding voor het Houtplein een ruimtereservering en de mogelijkheid tot uitbreiding van de opdracht op te nemen voor de realisatie van de fietsenstalling. Voor de realisatie van de fietsenstalling is budget beschikbaar in het Actieplan Fiets 2020-2022 en het Uitvoeringsprogramma 2020-2040 van de Structuurvisie Openbare Ruimte. Hiermee kan de motie 21.5 'Houtplein: fietsparkeren ook toekomstbestendig' worden afgedaan. Tevens heeft het college besloten het definitieve ontwerp van het Houtplein te wijzigen om de realisatie van de stalling mogelijk te maken. Hierdoor kunnen er twee bomen niet worden aangeplant. Middels een raadsbesluit voor het vrijmaken van het krediet voor de realisatie van de fietsenstalling en het opnemen van de beheer- en exploitatielasten in de programmabegroting, heeft de gemeenteraad de beslissende stem voor de realisatie van de beoogde fietsenstalling (en de wijziging van het DO).</p>
Behandelaar voor commissie	<p>Het college stuurt de informatienota ter kennisname naar de commissie Beheer.</p> <p>Het college stuurt deze informatienota naar de commissie Beheer omdat zij op de hoogte dient te zijn van ontwikkelingen in het project Houtplein, de voortgang van het Actieplan Fiets 2020-2022 en de afdoening van motie 21.5 'Houtplein: fietsparkeren ook toekomstbestendig'</p>
Relevante eerdere besluiten	<ul style="list-style-type: none">- Beschikbaar stellen krediet voor realisatie van het Definitief Ontwerp (DO) voor herinrichting Houtplein e.o. (2018/750582) in raadsvergadering 25 juni 2020- Actieplan Fiets 2020-2022 (2020/219065) in commissie Beheer van 14 mei 2020- Vaststellen Uitvoeringsprogramma 2020-2040 Structuurvisie Openbare Ruimte (2019/813762) in commissie Beheer van 12 december 2019

Besluit College d.d. 27 oktober 2020	1. Het college stelt de informatienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,
---	---

Inleiding

Haarlem wil van het Houtplein een gastvrije, aantrekkelijke en goed functionerende entree van de stad maken. Daarnaast is het Houtplein een belangrijk (H)OV-knooppunt. Het plein heeft hierdoor een grote rol van betekenis voor de ketenmobiliteit; forenzen en bezoekers van de stad moeten makkelijk en comfortabel kunnen overstappen van de ene modaliteit op de andere. Fietsparkeren is een belangrijk onderdeel van deze ketenmobiliteit. Momenteel is fietsparkeren niet toekomstbestendig ingericht bij de herontwikkeling van het Houtplein. Dit betekent dat op termijn het aantal geparkeerde fietsen op het plein en in de omgeving zal toenemen, met verrommeling van de openbare ruimte tot gevolg. De realisatie van een fietsparkeeroplossing op deze plek is dan ook genoemd als één van de prioritaire projecten in het Actieplan Fiets 2020-2022. Het belang hiervan is daarnaast onderkend bij de bespreking van het DO Houtplein in de commissie beheer. De raad heeft daarbij een motie aangenomen (Motie 21.5) waarin het college wordt verzocht, indien mogelijk, fietsparkeren bij Houtplein toekomstbestendig te maken. Om deze redenen is Witteveen & Bos verzocht de haalbaarheid van de mogelijkheid tot fietsparkeren in de parkeergarage op -1 onder het Provinciekantoor bij Houtplein te onderzoeken (bijlage 4).

Deze nota informeert u over de uitkomst van het haalbaarheidsonderzoek, de variant die het college heeft gekozen, de afdoening van de motie 21.5 'Houtplein: fietsparkeren ook toekomstbestendig' en de manier waarop de gemeenteraad haar beslissende stem kan geven voor de realisatie van de fietsenstalling (en de wijziging van het DO Houtplein).

2. Kernboodschap

Het haalbaarheidsonderzoek naar fietsparkeren in de Houtpleingarage heeft één haalbaar geachte variant opgeleverd

Uit de uitgevoerde variantenstudie is gebleken dat er slechts één variant haalbaar wordt geacht door het college en alle betrokken partijen; de variant 'toekomstbestendig' met een entree op het Houtplein (bijlage 1 t/m 3: schetsontwerpen). Een korte beschrijving van de overige onderzochte varianten die zijn afgefallen is terug te vinden in de rapportage van Witteveen & Bos in bijlage 4 (p. 15-17).

De scores van de onderzochte varianten op de belangrijkste criteria zijn opgenomen in tabel 1. De voordelen van de voorkeursvariant 'Toekomstbestendig' t.o.v. de overige varianten zijn vervolgens nader toegelicht aan de hand van alle gehanteerde criteria.

Criteria \ Varianten	Toegankelijkheid & veiligheid	Aanzicht Houtplein	Draagvlak
Voorkeursvariant 'Toekomstbestendig'	+	+/-	+
Interne hellingbaan	+/-	+	-
Externe hellingbaan	+	-	-
Externe (steile) trap langs gevel	-	+/-	-
Externe (steile) trap van gevel af	-	+/-	-

Tabel 1: Samenvatting scores op belangrijkste criteria

Voordelen variant 'Toekomstbestendig':

- De trap met een hellingspercentage van ca. 16,7% (vergelijkbaar met het stationsplein): de stalling is hierdoor toegankelijk voor het merendeel van de gebruikers. In de andere varianten met een trap is dit hellingspercentage beduidend hoger¹ en neemt de toegankelijkheid af.
- De positionering: de trap is veilig te bereiken vanaf het fietspad in noordelijke en zuidelijke richting, er is voldoende aanrijd- en opstelruimte voor de trap en er blijft voetgangersruimte behouden langs de gevel van het provinciekantoor. In de andere varianten voldeed de positionering niet aan alle genoemde voordelen.
- De breedte van de trap en tunnel: 4,5 meter breedte is voldoende voor het opvangen van opgaande en neerwaartse fietsstromen in de spits en de plaatsing van een fietslift en fiets(borstel)goot². In de overige varianten met een trap was de breedte onvoldoende voor deze fietsstromen.
- Behouden van het aangezicht van de entree van het Houtplein vanaf het centrum: de eerste drie bomen aan de kant van het provinciekantoor blijven behouden met het ontwerp. In de variant

¹ De variant met een hellingbaan (30m) heeft een lager hellingspercentage maar is afgefallen vanwege de ingrijpende wijzigingen in het DO Houtplein die voor de realisatie nodig zijn.

² Vergelijkbaar met de entree van de fietsstalling bij het gemeentekantoor aan de Gedempte Oude Gracht (Zijlpoort). De afmetingen zijn indicatief en kunnen nog (minimaal) wijzigen i.h.k.v. inpasbaarheid.

met een hellingbaan ging het aangezicht verloren. De varianten waar meer bomen behouden konden worden dan in de voorkeursvariant voldeden niet aan toegankelijkheids- en veiligheidseisen.

- Besparing: acquisitie van commerciële- en werkruimte in het provinciekantoor is niet nodig. In de variant met een interne hellingbaan/trap en de variant met een trap langs de gevel was dit wel een vereiste³.
- Toegankelijkheid voor alle doelgroepen: vanaf het trappenhuis van de parkeergarage wordt een toegang gecreëerd naar de fietsenstalling. De aanwezige lift daar maakt de stalling toegankelijk voor doelgroepen die vanwege beperkingen geen gebruik kunnen maken van de trap⁴. In de variant met een trap langs de gevel en de variant met een interne trap/hellingbaan was deze toegang niet voorzien.

De nadelen van een fietsenstalling in de Houtpleingarage:

- Het verlies van 29 (t.o.v. 860) parkeerplaatsen in de Houtpleingarage.⁵
- Het verlies van 2 bomen t.o.v. het DO Houtplein.

3. Consequenties

Het definitieve ontwerp (DO) Houtplein wijzigt door de realisatie van de fietsenstalling

Door de ruimte die benodigd is voor de realisatie van de trap naar de fietsenstalling, kunnen er twee bomen minder worden aangeplant bij de herontwikkeling van het Houtplein. Dit betekent een wijziging van het Definitief Ontwerp (DO) Houtplein. Dit wordt besproken met platform groen.

Financieel

De investeringskosten van de voorgestelde variant zijn geraamd op € 1.145.755,-⁶ en vallen binnen de € 1.300.000,- die is opgenomen in het 'Actieplan Fiets 2020-2022' voor fietsparkeren Houtplein.

³ Deze varianten vallen echter definitief af, omdat hiervoor onvoldoende ruimte is. De Provincie wil de commerciële- en werkruimtes die nu op deze plek zitten niet verkopen.

⁴ Om het gebruik van de stalling te garanderen is een parkeerverbod buiten voorzieningen op het maaiveld noodzakelijk. Er kan alleen gehandhaafd worden op een dergelijk verbod als de stalling toegankelijk is voor alle doelgroepen.

⁵ De piekbezetting van de Houtpleingarage was 84% in december 2019, voor parkeergarages de drukste maand (17% in april 2020 (meest recente gegevens)). Het verlies van 29 parkeerplaatsen levert geen tekort aan autoparkeerplaatsen op.

⁶ In de raming in het rapport van Witteveen & Bos is een reservering van € 90.000,- opgenomen voor een overkapping over de trap naar de fietsenstalling. De realisatie van een overkapping is echter niet verkeersveilig bevonden omdat fietsers vanuit het zuiden daarmee slecht zicht hebben op de afslag naar en opstelplek voor de fietsenstalling. De huidige raming die is opgenomen in deze informatienota gaat dus uit van een besparing van € 90.000,- t.o.v. de raming in het haalbaarheidsrapport.

Uitgaande van 26% VAT/VTU komen de projectkosten uit op € 297.896,-. Het budget vanuit het SOR UVP voor fietsparkeren Houtplein in 2021 en 2022 is hiervoor voldoende (€ 150.000,- jaarlijks, € 300.000,- totaal). Bij de raming is nog geen rekening gehouden met de bijdrage vanuit de MRA voor fietsparkeren Houtplein (R-Net fietsparkeren). Op dit moment worden hierover gesprekken gevoerd in het kader van de uitvoeringsagenda Slimme en Duurzame Mobiliteit van het programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid (SBAB) van de MRA. De bijdrage vanuit de MRA kan variëren van ca. € 200.000 tot € 500.000. De hoogte is o.a. afhankelijk van de eigen bijdrage van de gemeente en de verdeling van de MRA-bijdrage over het fietsparkeren bij R-net haltes elders in de stad.

In deze fase van de planvorming is het gebruikelijk om rekening te houden met een variatiecoëfficiënt van 30%. Dit houdt in dat de investeringskosten in het beste geval uitkomen op € 802.029,- en in het slechtste geval op € 1.489.482,-. Voor VAT-VTU is dit tussen € 208.527,- en € 387.265,-.

	Fietsparkeren Houtplein	-30%	Raming	30%
Kosten	Investering	€ 802.029	€ 1.145.755	€ 1.489.482
	VAT/VTU 26%	€ 208.527	€ 297.896	€ 387.265
	Totale kosten	€ 1.010.566	€ 1.443.651	€ 1.876.747
Budgetten				
	Actieplan Fiets 2020-2022	€ 1.300.000	€ 1.300.000	€ 1.300.000
	SOR UVP 2020-2040	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000
	MRA bijdrage	Pm	Pm	Pm
	Totaal budget⁷	€ 1.600.000	€ 1.600.000	€ 1.600.000
	Balans	€ 589.444	€ 156.349	-€ 276.747

Raadsbesluit voor vrijgeven krediet en opnemen beheer- en exploitatielasten in de programmabegroting

Middels een raadsbesluit wordt de gemeenteraad gevraagd het krediet voor de realisatie van de stalling vrij te geven. Tevens wordt de raad met dit besluit gevraagd de beheer- en exploitatielasten op te laten nemen in de programmabegroting onder beleidsveld 5.2 parkeren. Het raadsbesluit geeft de gemeenteraad de beslissende stem in de realisatie van de fietsenstalling (en de wijziging van het DO).

Exploitatie & beheer stallingen

⁷ De bijdrage vanuit de MRA voor R-Net fietsparkeren bij het Houtplein is nog niet bekend en niet meegenomen.

De bemensing van de Tempeliersstraatstalling kost € € 74.896,74 p.j. en is opgenomen onder beleidsveld 5.2 Parkeren. De exploitatielasten van een fietsenstalling in de Houtplein garage worden geschat op € 110.000,- p.j.. De kosten vallen hoger uit omdat de openingstijden verruimd dienen te worden⁸ om de stalling toegankelijk te maken voor alle doelgroepen⁹. Daar staat tegenover dat in de Houtpleinfietsenstalling 442 fietsen terecht kunnen, t.o.v. 176 fietsen in de Tempeliersstraatstalling. De jaarlijkse meerkosten komen vanaf medio 2022 (verwachte oplevering stalling) uit op ongeveer € 35.000,-. Vanaf 2022 dienen de extra exploitatielasten opgenomen te worden in de programmabegroting onder beleidsveld 5.2 parkeren. De Houtpleingarage is gemeentelijk areaal. De realisatie van een fietsenkelder betekent een wijziging van een deel van de functie van de garage ten behoeve van fietsparkeren. De gevolgen voor de beheerkosten dienen nader onderzocht te worden en opgenomen te worden in het raadsbesluit.

Stalling Tempeliersstraat

Het contract voor de huur van de openbare fietsenstalling in de Tempeliersstraat is in 2019 verlengd voor een periode van 5 jaar. De huurprijs van de ruimte is jaarlijks € 26.640,- (prijspeil 1 juli 2020), die jaarlijks geïndexeerd wordt. De realisatie van een fietsenstalling in de Houtplein garage maakt de openbare fietsenstalling in de Tempelierstraat overbodig¹⁰ waardoor het contract voor deze ruimte opgezegd kan worden. De levert vanaf 2024 een jaarlijkse besparing op van ≥ € 26.640,-. De verwachting is dat het project Houtplein medio 2022 wordt opgeleverd. Mocht de fietsenstalling er komen, dient er voor een periode van ongeveer 2 jaar een alternatieve functie voor de ruimte in de Tempeliersstraat gevonden te worden (tenzij de verhuurder openstaat voor tussentijdse opzegging van de huur).

Fietsparkeerverbod

Indien er een fietsenstalling gerealiseerd wordt in de Houtpleingarage is een fietsparkeerverbod buiten voorzieningen op het maaiveld noodzakelijk om het gebruik van de stalling te garanderen en overlast op maaiveld te voorkomen. De ervaring die is opgedaan in het stationsgebied leert dat voldoende fietsparkeercapaciteit en handhaving noodzakelijk zijn om fietsparkeren goed te regelen.

4. Vervolg

Momenteel wordt de opdracht voor de realisatie van de fietsenstalling verder uitgewerkt door de ambtelijk opdrachtgevers. De eerste actie van de nieuw aan te stellen procesmanager wordt de

⁸ *Dagelijks open van 07:00-24:00.*

⁹ *Een parkeerverbod buiten voorzieningen in de omgeving is essentieel om gebruik van de stalling te garanderen en een verrommeling van de openbare ruimte te voorkomen. Een parkeerverbod kan alleen ingevoerd en gehandhaafd worden als de stallingsmogelijkheden voor alle doelgroepen toegankelijk zijn.*

¹⁰ *De buurtfietsenstalling kan eventueel behouden blijven voor buurtbewoners. Deze stalling heeft een aparte huurovereenkomst.*

voorbereiding van het raadsbesluit waarmee het krediet voor de realisatie van de fietsenstalling wordt gevraagd en de toekomstige beheer- en exploitatielasten worden vastgelegd in de programmabegroting. De verwachting is dat dit raadsbesluit in het eerste kwartaal van 2021 behandeld kan worden. Indien de gemeenteraad akkoord gaat, wordt de realisatie van de stalling ingericht als separaat project, in nauwe samenspraak met het project Houtplein.

5. Bijlagen

1. Schetsontwerp Inpassing Fietsparkeerkelder
2. Schetsontwerp Inpassing Fietsparkeerkelder – doorsnede
3. Schetsontwerp Inpassing Fietsparkeerkelder - langsdoorsnede
4. Haalbaarheid Fietsparkeren Houtplein - Rapportage Witteveen & Bos
5. 3D Overkapping fietsenstalling Houtplein